



Anna Santala

Optometristit tutustuvat kestävään kehitykseen

Optometrian kestävä kehityksen teemapäivä 2024

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Optometristi AMK

Optometrian tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

2.4.2024

Tiivistelmä

Tekijä(t):	Anna Santala
Otsikko:	Optometristit tutustuvat kestäväan kehitykseen – Optometrian kestävan kehityksen teemapäivä 2024
Sivumäärä:	20 sivua + 4 liitettä
Aika:	2.4.2024
Tutkinto:	Optometristi AMK
Tutkinto-ohjelma:	Optometrian tutkinto-ohjelma
Ohjaajat:	Lehtori Johanna Valtanen Lehtori Kajsa Sten

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli järjestää Metropolia Ammattikorkeakoulun toisen ja kolmannen lukukauden optometrian tutkinto-ohjelman opiskelijoille kestävan kehityksen teemapäivä. Teemapäivän tavoitteena oli tuoda kestävä kehitys osaksi opintoja sekä lisätä tietoa ja herättää ajatuksia aiheesta. Lisäksi tavoitteena oli luoda yhteishenkeä opiskelijoiden välille ja tuoda työelämän edustajat lähemmäksi opiskelijoita. Tapahtuma tuotettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinto-ohjelmalle ja liitettiin osaksi opetusta.

Kestävan kehityksen teemapäivä koostui kolmesta aiheeseen liittyvästä luennosta, workshopista ja paneelikeskustelusta. Luennoitsijoina olivat Metropolian kehitysjohtaja sekä kaksi optisen alan tuotteita tuottavien yritysten edustajaa. Workshopissa opiskelijat saivat pohtia omia arvojaan ja ajatuksiaan kestävästä kehityksestä pienryhmissä, minkä jälkeen ajatukset jaettiin muun ryhmän kesken. Paneelikeskustelu keskittyi kestäväan kehitykseen optisella alalla ja osallistujina oli eri optikkoliikkeiden edustajia.

Opinnäytetyön kirjallisessa osuudessa on kuvattu kestävan kehityksen teemapäivän järjestämisen eri vaiheet kuten suunnittelu, toteutus ja jälkivaihe yhdistämällä teoria käytäntöön. Jälkivaiheeseen kuului palautteen keruu tapahtuman päätteeksi, ja saatu palaute raportoitiin ja analysoitiin. Lisäksi kirjalliseen osuuteen sisältyy teoriaa kestävästä kehityksestä yleisesti sekä Metropolian kestävan kehityksen strategia.

Kestävan kehityksen teemapäivä oli palautteen mukaan onnistunut ja suurin osa opiskelijoista koki oppineensa päivän aikana uutta kestävästä kehityksestä ja uskoi pystyvänsä hyödyntämään opittua sekä opinnoissa että työelämässä. Opiskelijavetoisia tapahtumia on järjestetty optometrian tutkinto-ohjelmassa aiemminkin, mutta kestävan kehityksen teemapäivä oli ensimmäinen opiskelijoille järjestetty kestäväan kehitykseen keskittyvä tapahtuma.

Avainsanat: kestävä kehitys, teemapäivä, optometria, tapahtuman järjestäminen

Tämän opinnäytetyön alkuperä on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

Abstract

Author:	Anna Santala
Title:	Optometrists learn about sustainable development – The Sustainable Development Day of Optometry 2024
Number of Pages:	20 pages + 4 appendices
Date:	2 April 2024
Degree:	Bachelor of Health Care
Degree Programme:	Optometry
Instructors:	Johanna Valtanen, Senior Lecturer Kajsa Sten, Senior Lecturer

The purpose of this functional thesis was to organise a sustainability theme day for students in the second and third semesters of Metropolia University of Applied Sciences' degree programme in optometry. The goal of the theme day was to make sustainable development a part of studies and to increase knowledge and come up with ideas on the subject. In addition, the aim was to increase team spirit between the students and to bring the representatives of working life closer to the students. The event was produced for Metropolia University of Applied Sciences' degree programme in optometry, and it was part of teaching.

The Sustainable Development Day consisted of three lectures, a workshop and a panel discussion on the topic. The lecturers were Metropolia's Development Director and two representatives of companies producing optical products. In the workshop, students were allowed to reflect on their own values and ideas about sustainable development in small groups, after which the ideas were shared with the rest of the group. The panel discussion focused on sustainable development in the optical sector and the participants were representatives of various optician companies.

The written part of the thesis describes the different stages of organising the theme day of sustainable development, such as planning, implementation and post-phase by combining theory with practice. The post-phase included collection of feedback at the end of the event, which was then reported and analysed. In addition, the written part includes the theory of sustainable development in general and Metropolia's strategy for sustainable development.

According to feedback, the Sustainable Development Day was successful and most of the students felt that they had learned new things about sustainable development during the day and believed that they would be able to utilise what they had learned both in studies and in working life. Student-led events have been held in the degree programme in optometry before, but the Sustainable Development Day was the first event for students focusing on sustainable development.

Keywords: sustainable development, theme day, optometry,
organising an event

The originality of this thesis has been checked using Turnitin Originality Check service.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kestävä kehitys	2
2.1	Agenda 2030	2
2.2	Ekologinen kestävyys	3
2.3	Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys	4
2.4	Kestävä talous ja kulutus	4
2.5	Kestävä kehitys Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinnossa	5
3	Opinnäytetyöprosessi	6
3.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	6
3.2	Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	7
3.3	Tapahtuman järjestäminen	7
3.4	Kestävän kehityksen teemapäivän suunnittelu	8
3.5	Ohjelman suunnittelu	9
3.6	Turvallisuus ja riskit	10
3.7	Vastuullisuus tapahtuman järjestämisessä	11
4	Kestävän kehityksen teemapäivä	11
4.1	Luennot	12
4.2	Workshop	13
4.3	Paneelikeskustelu	13
5	Palaute	14
5.1	Palautekyselyn tulokset	14
5.2	Palautteen analysointi	16
6	Pohdinta	17
	Lähteet	20
	Liitteet	
	Liite 1. Kutsukirje luennoitsijoille	
	Liite 2. Kutsukirje panelisteille	
	Liite 3. Aikataulu	
	Liite 4. Palautelomake	

1 Johdanto

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoitus oli järjestää kestävän kehityksen teemapäivä tammikuussa 2024 Metropolia Ammattikorkeakoulun toisen ja kolmannen lukukauden optometristi opiskelijoille. Opinnäytetyön tavoitteena oli lisätä tietoa kestävästä kehityksestä optisella alalla. Teemapäivän tarkoituksena oli tuoda kestävä kehitys osaksi opintoja sekä lisätä tietoa ja herättää ajatuksia aiheesta. Lisäksi tavoitteena oli luoda yhteishenkeä opiskelijoiden välille ja tuoda työelämän edustajat lähemmäksi opiskelijoita. Kestävän kehityksen teemapäivä tuotettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinto-ohjelmalle osana opintojaksojen Silmien yhteisnäkö ja Optiikka ja optometrian sovellukset opetusta.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu kestävän kehityksen teoriaosuudesta, jossa on keskitytty ekologiseen-, sosiaaliseen- ja taloudelliseen kestävyyteen. Lisäksi raportissa käsitellään tapahtuman järjestämisen vaiheita, alun suunnittelusta toteutukseen ja jälkivaiheisiin asti.

Teemapäivän aihe valikoitui opettajien ehdotuksesta, sillä Metropolian strategiaan kuuluu suurilta osin kestävä kehitys ja se on sitoutunut edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. Kestävä kehitys lisättiin optometrian tutkinto-ohjelmaan syksyllä 2023 alkaviin tutkinto-ohjelmiin Arenen kompetenssin uudistuksen myötä.

Kestävän kehityksen teemapäivä 2024 koostui kolmesta luennosta, workshopista eli työpajatyöskentelystä ja optisen alan edustajien paneelikeskustelusta. Luentoihin sisältyi Metropolian ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Lisäksi kaksi eri optisen alan yrityksen edustajaa kertoi opiskelijoille edustamansa yrityksen vastuullisuudesta ja kestävä kehityksen tavoitteista. Workshopissa pohdittiin pienryhmissä omia arvoja kestävään kehitykseen liittyen, minkä jälkeen ajatukset jaettiin muun ryhmän kesken. Paneelikeskusteluun osallistui optisen alan ammattilaisia, aiheena oli kestävä kehitys optisella alalla.

Tapahtumaan kuului myös palautteen keruu. Se kerättiin sähköisesti tapahtuman loppuksi ja saadut tulokset analysoitiin raportissa. Palautteen mukaan tapahtuma oli onnistunut, ja opiskelijat kokivat oppineensa uutta päivän aikana. Opiskelijavetoisia tapahtumia on optometrian opinnoissa järjestetty aiemminkin, mutta ne ovat keskittyneet

enemmän optometristien työmahdollisuuksiin, kun taas tämän tapahtuman osalta keskityttiin siihen, miten kestävää kehitystä voidaan lisätä alalla.

2 Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka tavoitteena on turvata tuleville ja nykyisille sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet ottaen huomioon ympäristö, ihmiset ja talous tasavertaisesti. Kestävä kehitys jaotellaan usein kolmeen alalajiin. Ekologiseen kestävyyteen, sosiaaliseen ja kulttuuriseen kestävyyteen sekä taloudelliseen kestävyyteen. (Ympäristöministeriö 2023.) Kestävää kehitystä on käsitelty poliittisesti ensimmäisen kerran jo 1980-luvulla YK:n Burtlandin raportin myötä. Raportissa määriteltiin kestävä kehitys olevan sosiaalista, taloudellista, ympäristöllistä ja kulttuurista, joka ei vaaranna tulevien sukupolvien oikeutta kehitykseen. (Suomen YK-Liitto.)

2.1 Agenda 2030

Agenda 2030 on vuonna 2015 YK:n jäsenmaiden sopima kestävä kehityksen toimintaohjelma kestävä kehityksen edistämiseksi vuosina 2016–2030. Agendaan kuuluu 17 erilaista tavoitetta (kuva 1) ja 169 alatavoitetta. Agendan tavoitteena on poistaa äärimäinen köyhyys ja nälkä sekä taata kaikille terveellinen elämä ja hyvinvointi ja tasa-arvoinen koulutus. Lisäksi agendan tavoitteena on vahvistaa naisten oikeuksia ja saavuttaa sukupuolten välistä tasa-arvo. Ohjelmaan kuuluu myös toimiminen ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan. (Ulkoministeriö a.)



Kuva 1. YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (Ulkoministeriö b).

Kaikki jäsenmaat ovat sitoutuneet edistämään agenda kokonaisuudessaan ja periaatteena on, ettei kehityksestä jätetä ketään jälkeen. Ensisijainen vastuu tavoitteiden saavuttamisesta on valtioilla. Lisäksi tavoitteiden saavuttamiseksi iso rooli on myös paikallishallinnolla ja kansalaisilla. Toteutumista seurataan yli 200 globaalin mittarin avulla sekä valtioiden omilla kansallisilla indikaattoreilla. Suomi on ollut yksi Agenda 2030:n toimeenpanon edelläkävijöistä ja on sitoutunut tavoitteiden saavuttamiseen sekä kotimaassa että kansainvälisessä yhteistyössä. (Ulkoministeriö a.)

Metropolia Ammattikorkeakoulu on sitoutunut edistämään kestävän kehityksen tavoitteita ja vaikuttaa monialaisena korkeakouluna kaikkiin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Vuonna 2021 Metropolia Ammattikorkeakoulu tunnisti kahdeksan kestävän kehityksen strategian kannalta olennaisinta tavoitetta ja rakensi niiden pohjalta vuoteen 2030 ulottuvan tiekartan. Metropolian kahdeksan tavoitetta ovat: hyvä koulutus, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, kestävä teollisuus, innovaatiot ja infrastruktuurit, eriarvoisuuden vähentäminen, vastuullinen kuluttaminen, ilmastoteot, rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto, yhteistyö ja kumppanuus. (Metropolia 2023.)

2.2 Ekologinen kestävyys

Kestävän kehityksen perusehtona on säilyttää biologinen monimuotoisuus, ekosysteemien toimivuus, sopeuttaa ihmisen taloudellisen ja aineellisen toiminta luonnon kestokykyyntä pitkällä aikavälillä. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi tarvitaan sekä kansallisia että kansainvälisiä toimia. (Ympäristöministeriö 2023.)

Ekologinen jalanjälki on mittari, jolla arvioidaan luonnon kestokykyyntä suhteessa ihmisen kuluttamien luonnonvarojen määrään. Tätä menetelmää voidaan käyttää koko ihmis-kunnalle, valtiolle, kunnille sekä yksityishenkilöille. Ekologinen jalanjälki ilmaistaan globaalihehtaarina, se on maailmanlaajuisesti vertailukelpoinen maailman keskimääräisen tuotettavuuden kanssa. (Ecological Footprint.)

Kansainvälinen tutkimusorganisaatio Global Footprint Network laskee ja julkaisee vuosittain kesäkuussa maapallon ylikulutuspäivän. Ylikulutuspäivästä puhutaan päivänä, kun laskennallisesti ihmisten ekologinen jalanjälki ylittää maapallon kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja ja käsitellä biokapasiteetin eli kyvyn käsitellä fossiilisten polttoaineiden käytön aiheuttamina hiilidioksidipäästöjä. Päivämäärä saadaan jakamalla planeetan biokapasiteetti ihmiskunnan ekologisella jalanjäljellä ja kertomalla se 356:llä eli vuoden päivillä. (About Earth Overshoot Day.)

Maailman ylikulutuspäivä oli vuonna 2023 elokuun alussa (About Earth Overshoot Day). Suomalaisten ylikulutuspäivä taas oli huomattavasti aikaisemmin, vuonna 2023 se oli jo maaliskuun lopussa. Tämä tarkoittaa sitä, että suomalaisten kulutus ylittää ne-linkertaisesti kestävän kulutuksen rajat. WWF:n suojelun neuvonantaja Jussi Nikulan mukaan maailman maista suomalaiset kuluttavat oman osansa maapallon luonnonvaroista kuudenneksitoista nopeiten. Jos kaikkien maiden kulutus olisi suomalaisten kanssa samaa luokkaa, tarvittaisiin noin neljä maapalloa. (Toiskallio 2023.)

2.3 Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys tarkoittaa hyvinvoinnin edellytysten siirtämistä sukupolvelta toiselle. Haasteina on jatkuva väestönkasvu, köyhyys, ruoan ja terveydenhuollon puute tai vähäisyys sekä epätasa-arvo sukupuolten välillä. Kestävään kehitykseen vaikuttaa olennaisesti se, miten yhteiskunnan taloudellinen ja muu kehitys edistää maan asukkaiden hyvinvointia. Ekologisen ja taloudellisen kestävyuden edistämiseksi kansalaisten perushyvinvointi on tärkeä edellytys. (Ympäristöministeriö 2023.) Sosiaalisen kestävyuden edellytyksiä ovat kaikille riittävä toimeentulo, riittävät hyvinvointipalvelut, turvallisuus ja tasa-arvo (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2021).

Kulttuurinen kestävyys tarkoittaa kulttuuristen asioiden kuten kielen, perinteiden ja tapojen säilyttämistä ja vaalimista. Kulttuurisesti kestävässä kehityksessä kunnioitetaan kaikkien oikeuksia ja hyväksytään monimuotoisuus. (Härmä & Nasib 2024.)

2.4 Kestävä talous ja kulutus

Taloudellinen kestävyys on tasapainoista kasvua, joka ei perustu velkaantumiseen pitkällä aikavälillä eikä luonnonvarojen hävittämiseen tai liikkakäyttöön. Kestävä talous mahdollistaa sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden lisäämisen sekä auttaa kohtaamaan haasteita, kuten väestön ikääntymisestä aiheutuvia kasvavia sosiaaliturva- ja terveysmenoja. (Ympäristöministeriö 2023.)

Kiertotalous on tuotanto- ja kulutusmalli, jossa tuotteille mahdollistetaan mahdollisimman pitkä elinkaari tuotteiden uusiokäytöllä, korjaamisella, kierrättämisellä, kunnostamisella, lainaamisella ja vuokraamisella. Vastakohtana kiertotaloudelle on lineaarinen malli, jossa tuotteet heitetään pois sen valmistuksen ja kulutuksen jälkeen. (Euroopan parlamentti 2023.) Kiertotalouden neljä periaatetta ovat hidasta, kavenna, käytä uudelleen ja uudista. Kiertojen hidastaminen tarkoittaa jo olemassa olevien materiaalien ja

tuotteiden hyödyntämistä mahdollisimman pitkään. Tuotteiden pitkäikäisyys ja korjattavuus tukevat kierron hidastamista. Tällöin vähennetään tai lykätään uusien luonnonvarojen käyttöönottoa. Materiaalivirtojen kaventamisella tarkoitetaan esimerkiksi tuotesuunnittelussa tarvittavan materiaalin ja tarpeettoman kulutuksen vähentämistä. Uudistamisella taas tarkoitetaan ympäristön tilan parantamista tukemalla uusiutuvien luonnonvarojen tuottamista. (Suomen ympäristökeskus 2022.)

2.5 Kestävä kehitys Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinnossa

Kestävä kehitys on sisällytetty syksyllä 2023 alkaneisiin optometrian tutkinto-ohjelman opetussuunnitelmiin Arenen kompetenssin uudistuksen myötä (Flinkkilä 2024). Arenen kompetenssiin kestävä kehitys tuli yhtenä uutena lisäyksenä vuonna 2022. Arenen eli ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston määrittelemässä kompetenssissa kuvataan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen kestävän kehityksen osaaminen seuraavalla tavalla:

Valmistuva opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammattilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä. Osaa käyttää omaan alaansa liittyvää tietoa kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimiseen, käyttöönottamiseen ja vakiinnuttamiseen. Ymmärtää kestävyysaasteita, niiden keskinäisiä riippuvuuksia sekä asioiden ja ongelmien monia näkökulmia. (Auvinen ym. 2022.)

Optometrian tutkintovastaavaa Saija Flinkkilän sähköpostihaastattelussa hän toteaa optometriassa kestävän kehityksen olevan yksi tutkinnon kehittämiskohteista ja tavoitteena on integroida mahdollisimman laajasti kestävän kehityksen osaaminen kaikilla sen osaluilla tutkinnon opintojaksoihin ja toimintaan. Lisäksi Flinkkilä kertoo koko Metropolian henkilöstön suorittavan kestävän kehityksen Moodle-pohjaisen koulutuksen, mikä lisää osaamista ja kykyä sisällyttää kestävä kehitys jokaisen toimintaan. Flinkkilä kertoo myös osaamisen kehittämiseksi ja syventämiseksi olevan yhteinen tahtotila.

Sanoisin, että nykytilanteessa teemme koko ajan pieniä tekoja kestävän kehityksen suuntaan pohtien, missä kaikessa se meidän toiminnassamme on läsnä. Pyritään hyödyntämään myös tekoälyä opetussuunnitelman analysoinnissa ja sen avulla tunnistamaan ja viemään keskeiset kestävän kehityksen teemat opintojaksoihin. Metropolian strategiatyössä kestävä kehitys on ollut merkittävästi mukana vuodesta 2019 lähtien. (Flinkkilä 2024.)

3 Opinnäytetyöprosessi

Tämä opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tuotos oli tapahtuma. Opinnäytetyöprosessiin kuului kestävän kehityksen teemapäivän suunnittelemisen ja järjestäminen optometrian tutkinto-ohjelman toisen- ja kolmannen lukukauden opiskelijoille sekä opinnäytetyöraportin kirjoittaminen. Teemapäivän tarkoituksena oli tuoda kestävä kehitys osaksi opintoja sekä lisätä tietoa ja herättää ajatuksia aiheesta. Lisäksi tavoitteena oli luoda yhteishenkeä opiskelijoiden välille ja tuoda työelämän edustajat lähemmäksi opiskelijoita.

3.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on kehittämistyötä, jossa ammatillinen asiantuntijuus osoitetaan yhdistämällä tuotos ja raportti ammatilliseen teorian tietoon nojaten. Kehittämällä haetaan vastausta hyvin rajattuun pulmaan tai kysymykseen, jonka vastaus tuotos on. (Kostamo & Airaksinen Vilkkä 2022: 75, 41.) Tuotos voi olla esimerkiksi kirja, opas tai tapahtuma. Aiheen valinnassa tärkeintä on oma motivaatio ja innostus aiheeseen (Vilkkä & Airaksinen 2003: 51, 23). Lisäksi on hyvä pohtia miten se edistää ja tukee ammatillista osaamista, verkostoitumista sekä työelämätaitoja tulevaa uraa varten. Tavoitteena voi olla myös pysyvämpi oman ajattelu- ja toimintatapojen muutos. (Kostamo ym. 2022: 41–42.) Aiheen rajauksessa tulee pohtia myös kohderyhmää, jolle tuotos tuotetaan, sillä tavoitteena on kohderyhmän osallistuminen toimintaan (Airaksinen & Vilkkä 2003: 38). Aiheen pitäisi lisäksi olla perusteltu. Vastaanottajalle tulisi selvittää, miksi tämä aihe on kiinnostava, kenelle siitä on hyötyä ja kuinka paljon. (Kananen 2015: 88).

Toiminnalliseen opinnäytetyöhön suositellaan etsimään toimeksiantajaa, jolloin omaa osaamista pystytään näyttämään laajemmin, ja työllistymisen mahdollisuudet lisääntyvät. Ajankohtainen tai tulevaisuuteen suuntaava aihe auttaa oikeanlaisen toimeksiantajan löytämisessä opinnäytetyölle. Toimeksiantona tehtävässä työssä pääsee lähelle käytännön työelämää ratkaisemalla työelämälähtöistä ongelmaa. Se myös opettaa projektinhallintaa, lisää vastuuntuntoa sekä auttaa luomaan suhteita työelämän edustajiin. (Vilkkä & Airaksinen 2003: 16–17, 23.)

3.2 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Tämän opinnäytetyön tuotoksen eli tapahtuman onnistumista arvioitiin palautekyselyllä. Palautekyselyssä hyödynnettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä asioita kuvataan numeerisesti ja tuloksia voidaan havainnollistaa erilaisten taulukoiden ja kuvioiden avulla. Aineiston keruussa käytetään yleensä strukturoituja kysymyslomakkeita, joissa vastausvaihtoehdot ovat valmiina. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa voidaan tarvittavat tiedot kerätä itse tai hankkia muiden keräämistä erilaisista tietokannoista, rekistereistä tai tilastoista. Itse kerättävissä aineistossa päätetään tutkimusongelman mukainen kohderyhmä sekä mitä tiedonkeruun menetelmää käytetään. Kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä saadaan yleensä kartoitettua tilannetta, mutta asioiden syitä ei pystytä riittävästi selvittämään. (Heikkilä 2014: 14–16.)

Tutkimusta tehdessä tulee huomioida vastaajien tietosuoja. Tulosten raportoinnissa on huolehdittava, ettei kenenkään yksityisyyttä vaaranneta, eli vastaajia ei saa tunnistaa tuloksista. Tutkittaville tulee selvittää tutkimuksen tarkoitus ja käytötapa. Puolueettomuus tulee myös ottaa huomioon kyselytutkimusta tehdessä, eli tutkijan omat mielipiteet tai vakaumukset eivät saa vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin. Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa otanta eli vastaajien määrä. Vastaajia tulee olla tarpeeksi paljon, jotta tulokset eivät ole sattumanvaraisia. (Heikkilä 2014: 28–29.)

3.3 Tapahtuman järjestäminen

Tapahtuma on palvelu, joka konkretisoituu vasta tapahtumahetkellä, ennen sitä tuote rakentuu mielikuvien varaan. Tapahtumalle on hyvä asettaa konkreettinen tavoite, siten sen onnistumista on helppo arvioida heti tapahtuman. Tapahtumat voidaan luokitella esimerkiksi niiden koon, sisällön, maksullisuuden ja maksuttomuuden mukaan sekä sen mukaan, onko kyseessä yleisö- vai yksityistilaisuus. Onnistuneesta tapahtumasta osallistuja saa ajankäytölleen vastinetta ja kokee osallistumisen hyödylliseksi esimerkiksi oppiessaan jotakin uutta. (Wallo & Häyrinen 2022: 65, 133, 143 ja 148.)

Tapahtuman lähtökohtana on hyvä idea. Hyvä idea saadaan vastaamalla kysymyksiin miksi, mitä ja kenelle. On hyvä pohtia esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Miksi tapahtuma järjestetään? Mikä on sen tarkoitus? Mille kohderyhmälle ja kenelle tapahtuma järjestetään? Mikä on tapahtuman kohderyhmä ja kenelle tapahtuma järjestetään? Kohderyhmää on hyvä pohtia tarkkaan, jotta tapahtuma vastaa kohderyhmää sekä tavoitetta. (Wallo & Häyrinen 2022: 134–135.)

3.4 Kestävän kehityksen teemapäivän suunnittelu

Tapahtuman suunnittelu on tärkein ja aikaa vievin vaihe, siihen kuluu kuukausia tai jopa vuosia tapahtuman laajuudesta ja laadusta riippuen. Suunnitteluvaiheessa tapahtuman kulku on kyettävä ajattelemaan alusta loppuun niin kuin sen tulisi sujua toteutus-hetkellä. (Wallo & Häyrinen 2022: 187.)

Teemapäivän suunnittelu aloitettiin toukokuussa 2023 määrittämällä tapahtumalle teema, joka olisi mahdollisimman ajankohtainen ja mielenkiintoinen. Teemaksi valikoitui kestävä kehitys optisella alalla Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinto-ohjelman toiveesta, sillä kestävä kehitys on sisällytetty syksyllä 2023 alkaneisiin opetussuunnitelmiin Arenen kompetenssin uudistuksen myötä (Flinkkilä 2024). Teema on myös hyvin ajankohtainen ja määrittää osaltaan yritysten ja oppilaitosten toimintaa. Kestävä kehitys kuuluu suurilta osin Metropolia Ammattikorkeakoulun strategiaan.

Tapahtumapäiväksi valikoitui keskiviikko 31.1.2024. Tapahtuma haluttiin pitää pieni-muotoisena ja rajattuna, joten tapahtuma pidettiin suljettuna ja se liitettiin opintojaksoille Silmien yhteisnäkö ja Optiikka ja optometrian sovellukset osana opetusta.

Suunnittelun alussa laadittiin aikataulu kattamaan suunnittelutyön vaiheet alusta tapahtumapäivään asti, ja suunnittelu eteni lähes laaditun aikataulun mukaisesti. Aikataulu luotiin elokuussa 2023, ja se toimi pohjana suunnittelutyön alusta loppuun asti. Aikataulun hahmottamisen helpottamiseksi luotiin yksinkertainen taulukko (taulukko 1) suunnittelun vaiheista.

Taulukko 1. Tapahtuman suunnittelutyön vaiheet.

Tapahtuman teeman ja alustavan ohjelman hahmottelu	Huhti-toukokuu 2023
Tapahtumapäivän päättäminen ja tilan varaaminen	Elokuu 2023
Sopimuksen teko Metropolian kanssa	Syksy 2023
Aikataulurungon laatiminen	Elokuu 2023
Puhujien kontaktointi	Elo-syyskuu 2023
Paneelikeskustelun aikataulutusta ja suunnittelu	Elo-syyskuu 2023
Infokirjeet osallistujille	Joulu-tammikuu
Päivän ohjelman laatiminen	Tammikuu 2023
Teams-linkin luonti etäluentoa varten	Tammikuu 2023

3.5 Ohjelman suunnittelu

Tapahtuman teeman ja ajankohdan varmistuttua suunnittelu jatkui alustavan ohjelman sekä aikataulun luonnostelulla. Aiemmat tapahtumat ovat osoittaneet koulun ulkopuolisten luennoitsijoiden kiinnostavan opiskelijoita, joten myös tähän tapahtumaan toivomme saavamme työelämän edustajia kertomaan, miten optisen alan eri yrityksissä otetaan huomioon kestävä kehitys ja vastuullisuus ja mitä toimia sen eteen tehdään.

Teemapäivää lähdettiin rakentamaan luentojen ympärille, joten ensimmäisenä tuli miettiä teemaan sopivia luennoitsijoita. Luennoitsijoiksi haluttiin optisella alalla toimivien yritysten edustajia, joiden yrityksen strategiaan kuuluu tärkeänä osana kestävä kehitys. Luennoimaan valikoitui kolme erilaista optisen alan tuotteita tuottavaa yritystä. Ulkopuolisten luennoitsijoiden lisäksi Metropolia Ammattikorkeakoulu haluttiin tuoda osaksi tapahtumaa, joten yhdeksi ohjelmanumeroksi valikoitui luento Metropolia Ammattikorkeakoulun kestävän kehityksen työstä ja strategiasta.

Luentojen lisäksi teemapäivään toivottiin opiskelijoita osallistavaa ohjelmaa, kuten työpaja eli workshop. Workshopin haluttiin keskittyvän kestävään kehitykseen yleisesti, joten siihen valikoitui vetäjä Metropolian henkilökunnasta.

Tapahtumalla haluttiin myös tuoda työelämän edustajia lähemmäs opiskelijoita, joten siitä syntyi idea paneelikeskustelusta. Paneelikeskustelu sopi tapahtuman luonteeseen hyvin, sillä se eroaa periteisestä luennosta, mutta ei tarvitse sen kummempia tilajärjestelyjä. Paneelikeskusteluun toivottiin osallistujia eri yrityksistä ja erilaisista työtehtävistä, jotta keskusteluun saataisiin eri näkökulmia.

Paneelikeskustelua järjestettäessä on hyvä muistaa, että se ei ole ryhmähaastattelu, vaan tarkoituksena on saada aikaan keskustelu. Paneelikeskustelun suunnittelussa on tärkeää miettiä, mitä sillä halutaan saavuttaa ja miten se vastaa koko tapahtuman tavoitetta. Keskustelijoiden olisi hyvä edustaa erilaisia näkökulmia paneelin aiheesta, jotta keskusteluun saataisiin erilaisia mielipiteitä ja keskustelu pysyisi mielenkiintoisena. (Ruuskanen & Vasell 2021: 141–142)

Sopivien yritysten löydyttyä heille lähetettiin kutsukirjeet (liite 1 ja liite 2), joissa kerrottiin tapahtuman luonteesta ja ajankohdasta sekä siitä mitä toivomme heiltä. Kutsukirjeet lähetimme elo-syyskuun aikana, jotta yrityksillä oli hyvin aikaa miettiä osallistuja.

Yritykset, joihin otettiin yhteyttä, innostuivat ja osallistuivat mielellään tapahtumaan. Yhteydenpito esiintyjiin oli pääsääntöisesti sähköpostin välityksellä. Yleisiä tiedotteita lähetettiin yhteensä kolme kappaletta, ja ne ajoitettiin joului- ja tammikuun ajalle.

Kun kaikki esiintyjät olivat vahvistaneet tulonsa, tehtiin aikataulu valmiiksi (liite 3). Luennot aikataulutettiin aamupäivälle ja toiminnallinen ohjelma iltapäivälle. Taukoja pyrittiin tarjoamaan tarpeeksi ja pitämään ne sopivan pitkinä.

3.6 Turvallisuus ja riskit

Tapahtumasuunnittelussa tulee ottaa huomioon turvallisuus, ja siitä on vastuussa aina tapahtuman järjestäjä. Yli 200 henkilön tapahtuma vaatii tapahtumakohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka ilmoitetaan poliisille sekä pelastuslaitokselle. (Wallo & Häyriinen 2022: 215–218.) Tämän tapahtuman osalta ei turvallisuussuunnitelmaa tarvinnut tehdä sillä osallistujia oli alle 50. Kestävän kehityksen teemapäivä järjestettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun tiloissa, joten tapahtumassa noudatettiin Metropolian turvallisuusohjetta ja pelastussuunnitelmaa. Metropolia on luonut turvallisuusoppaan opiskelijoiden ja henkilökunnan turvaamiseksi. Metropolia Ammattikorkeakoulun turvallisuudesta vastaa ammattikorkeakoulun turvallisuusjohto ja turvallisuusryhmä, joka muodostuu kampusten turvallisuusvastaavista (Metropolia 2017.)

Tapahtuman järjestämiseen sisältyy aina riskejä. Hallitsemattomat riskit ovat uhka koko tapahtuman toteutumiselle. Riskit tapahtuman järjestämisessä liittyvät koko prosessiin eivät vain tapahtuman aikaisiin riskeihin. Projektiriskit voidaan luokitella operatiivisiin riskeihin, joihin kuuluvat henkilöriskit ja tietoriskit, kuten tiedon salassapito ja avoimuus sekä yksityisyydensuoja, taloudellisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin. (Huhtaniska & Tirronen 2019: 179–180.) Operatiiviset riskit ovat yleensä ihmisen aiheuttamia tai tapahtumia, joihin ei voida itse vaikuttaa, kuten luonnonilmiöt. Organisaation sisäisiin ihmisten aiheuttamiin riskeihin voidaan varautua ja vaikuttaa, joten niiltä pystytään suojautumaan riskien hallinnalla. (Suomen Riskienhallintayhdistys.)

Kestävän kehityksen teemapäivän osalta suurimmat riskit liittyivät operatiivisiin riskeihin. Niitä olivat tapahtuman epäonnistuminen esiintyjien ja osallistujien paikalle pääsyn estymisen takia sekä tekniikan pettäminen. Tapahtuman aikana oli käynnissä poliittisia lakkoja, jotka vaikuttivat muun muassa julkiseen liikenteeseen. Mikäli julkisen liikenteen lakko olisi osunut tapahtumapäivälle olisi tapahtuman toteutuminen ollut vaarassa, sillä suurin osa osallistujista sekä luennoitsijoista saapui paikalle julkisilla liikennevälineillä.

Mikäli näin olisi sattunut, olisi tapahtuma ollut mahdollista järjestää etäyhteydellä. Opiskelijoiden saapuminen paikan päälle taattiin liittämällä tapahtuma opintojaksoille, jolloin osallistuminen tapahtumaan kuului opetukseen. Tekniikan peittäminen varauduttiin testaamalla laitteet ja etäyhteys etukäteen.

3.7 Vastuullisuus tapahtuman järjestämisessä

Tapahtuman järjestämisessä on otettava huomioon vastuullisuus ja kestävyys. Siihen kuuluu muun muassa ympäristöllinen, taloudellinen ja sosiaalinen vastuu. Ympäristövastuulla tapahtuman järjestämisessä viitataan usein ekologisesti kestäviin materiaaleihin ja kiertotalouteen. Sosiaalisella vastuulla tarkoitetaan sellaisten tahojen ja kumppanien, jotka eivät muuten pääsisi osallistumaan tapahtumaan, mukaan ottamista. Taloudellisella vastuulla tarkoitetaan tapahtuman taloudellisten velvoitteiden hoitamista, kuten maksujen, verojen ja kunnollisten korvauksien maksamista esiintyjille järjestäjän toimesta. (Wallo & Häyrinen 2022: 223.)

Kestävän kehityksen teemapäivä toteutettiin mahdollisimman vastuullisesti ja kestävästi, kuten tapahtuman teemaankin kuuluu. Tapahtuma pidettiin paperittomana, minkä mahdollisti hyvät tekniset välineet ja tapahtuman sijainti. Kaikki päivän aikana tarvittavat materiaalit sekä päivän ohjelma olivat sähköisenä, ja ne heijastettiin projektorilla tilan seinälle. Myös palaute kerättiin ja analysoitiin sähköisesti. Tapahtuma oli maksuton, joten kaikilla kutsutuilla oli mahdollisuus osallistua tapahtumaan. Myllypuron kampus sijaitsee hyvien julkisen liikenteen yhteyksien varrella, joten osallistujien oli mahdollista käyttää julkisia kulkuvälineitä paikalle saapumiseen.

4 Kestävän kehityksen teemapäivä

Suunnitteluvaiheen jälkeen oli toteutuksen aika. Hyvän suunnittelun vuoksi toteutus eteni lähes suunnitelmien mukaisesti. Aikataulutusta muutettiin vielä hieman ennen tapahtuman alkua, sillä viime hetkellä yksi neljästä luennoitsijasta joutui jäämään pois.

Kestävän kehityksen teemapäivä 2024 oli ensimmäinen optometrian tutkinto-ohjelman kestävään kehitykseen keskittynyt tapahtuma opiskelijoille. Opiskelijoiden järjestämiä tapahtumia on ollut ennenkin, mutta ne ovat keskittyneet muihin aihealueisiin, kuten työelämään. Tapahtuma rajattiin toisen ja kolmannen lukukauden opiskelijoihin ja liitettiin osaksi opintojaksojen Silmien yhteisnäkö ja Optiikka ja optometrian sovellukset

opetusta. Kestävän kehityksen teemapäivä koostui luennoista, workshopista sekä paneelikeskustelusta. Aamupäivälle oli aikataulutettu neljä luentoa, joista yksi jäi toteuttamatta logististen haasteiden vuoksi.

Teemapäivä alkoi aloituspuheenvuorolla, jossa käytiin läpi päivän aikataulu (liite 3) sekä päivän kulku. Peruuntunut luento korvattiin toiminnallisella osalla, jossa opiskelijat pääsivät jakamaan Mentimeter-pilvipalveluun ajatuksiaan kestävästä kehityksestä. Lounastauon jälkeen ohjelma jatkui workshopilla. Päivä huipentui optisen alan edustajien paneelikeskusteluun. Lisäksi valmistuvien optometristiopiskelijoiden myyjäiset palvelivat koko päivän ajan, ja lounastauolla Metropolian KyläOPTIKOSSA innovaatio-opintojaksoaan suorittavat opiskelijat pitivät pop-up pisteen, jossa kerättiin vinkkejä siitä, miten kestävästä kehityksestä voi toteuttaa optikkoliikkeissä.

4.1 Luennot

Päivän avasi ensimmäisellä luennolla Metropolia Ammattikorkeakoulun kehitysjohtaja Eeva Viitanen, joka kertoi Metropolian kestävästä kehityksestä työstä ja tavoitteista. Lisäksi hän taustoitti hieman kestävästä kehityksestä teemaa yleisellä tasolla sisällyttäen puheenvuoroonsa YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteet.

Eeva Viitanen luennon jälkeen avattiin Mentimeter-seinä, johon opiskelijat saivat jakaa ajatuksiaan kestävästä kehityksestä. Opiskelijoille esitettiin kaksi kysymystä, joihin opiskelijat saivat vastata anonyymisti. Opiskelijoilta kysyttiin heidän ajatuksiaan kestävästä kehityksestä optisella alalla sekä mitä he haluaisivat oppia kestävästä ja vastuullisuudesta. Vastauksissa korostui materiaalien kierrätys ja uusiokäyttö. Lisäksi opiskelijat halusivat lisää yleistä tietoa kestävästä kehityksestä.

Piilosein optiikan kehitys- ja myyntijohtaja Tomi Korhonen piti päivän toisen luennon Piilosein vastuullisuudesta. Piilosein on kotimainen perheyritys, joka valmistaa silmälasilinssejä, piilolinssinesteitä sekä kuivansilmän hoitotuotteita. Piilosein on alusta asti pyrkinyt olemaan vastuullinen toimija ja luomaan hyvinvointia niin tuotteidensa kautta kuin yhteiskuntavastuullisesti. Lähes kaikki piilosein tuotteet ovat Suomalaisen työn liiton Avainlipputuotteita, ja tuotteiden tutkimus ja tuotekehitys sekä valmistus tapahtuu Liedossa heidän omilla tehtaillaan. (Piilosein.)

Päivän kolmannen luennon piti etäyhteydellä Myopia Management Specialist Cindy Spiel Williams kertoen CooperVisionin vastuullisuudesta. CooperVision on yksi maailman johtavista piilolinssien valmistajista, ja kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat myös

iso osa heidän strategiaansa. CooperVision toteuttaa toimipaikoissaan ympäri maailmaa erilaisia kestävän kehityksen ja resurssien säilyttämisen ohjelmia (CooperVision a). CooperVision noudattaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja on asettanut etusijalle kestävän kulutuksen ja tuotannon (CooperVision b).

4.2 Workshop

Opiskelijat pääsivät osallistumaan Metropolian Lehtori Tricia Cleland Silvan johdolla englannin kielellä pidettyyn workshopiin. Workshopissa pohdittiin, mitä kestävä kehitys ja vastuullisuus tarkoittavat itselle ja mietittiin omia arvoja kestävän kehityksen kannalta.

Workshop toteutettiin ”Shared the ice-cream” menetelmällä. Ensiksi pienryhmissä pohdittiin ja keskusteltiin eri aihealueista, minkä jälkeen jokainen ryhmä jakoi omat pohdintansa muille.

4.3 Paneelikeskustelu

Paneelikeskusteluun osallistui viisi työelämän edustajaa eri optikkoliikeketjuista. Osallistujina olivat optometrismi Emmi Kivioja Synsamilta, valikoimakoordinaattori Katja Fodor Silmäasemalta, optometrismi ja tuotepäällikkö Lotta Werlander Instru Optiikka Oy:ltä, sales manager B2B & partnerships Jannika Ehrling ja product specialist Saara Kotila, Specsavers Finland Oy:ltä.

Kysymykset osallistujille toimitettiin etukäteen, ja keskustelun aikana opiskelijat saivat esittää kysymyksiä Mentimeter-seinälle, josta juontaja esitti kysymyksiä osallistujille. Paneelikeskustelua varten luotiin valmiiksi runko, jota pääsääntöisesti noudatettiin. Kysymysten muotoa ja sijoittelua hieman vaihdettiin paneelin aikana, jotta keskustelu oli luontevaa eikä liian haastattelumaista. Panelisteille lähetettiin etukäteen seuraavat kysymykset:

- Miten ala on mielestäsi muuttunut alalla olosi aikana, onko siitä tullut ekologisesti kestävämpi vai onko menty epäekologisempaan suuntaan?
- Miten yrityksenne on sitoutunut edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda 2030)?
- Mitä toimia olette tehneet kestävyiden ja vastuullisuuden eteen? Esimerkiksi paperiton toimisto yms.
- Kuinka paljon yrityksessänne keskitytään ekologisuuteen?

- Kuinka paljon tuotte esiin vastuullisuutta ja kestävyyttä asiakkaille, esimerkiksi tuotteissa ja palveluissa?
- Miten paljon tuotekehityksessä mietitään kestäviä ratkaisuja?
- Voisiko alaa muuttaa vieläkin kestävämpään suuntaan? Ja mitä ratkaisuja siihen olisi?

5 Palaute

Tapahtuman jälkivaiheeseen kuuluu palautteen keruu. Palautteesta kootaan yhteenveto ja se analysoidaan. Kyselyn tavoitteena on saada vastausten perusteella kuva tapahtuman onnistumisesta, tavoitteiden toteutumisesta sekä mahdollisista kehittämis-kohteista. Kyselylomake tulisi laatia niin, että tämä tavoite toteutuu. (Wallo & Häyrinen 2022: 226, 230.) Suljettujen kysymysten etuja ovat nopea vastaaminen sekä niiden tulosten tilastollisen käsittelyn nopeus. Suljettujen kysymysten huonoja puolia on, että vastaus voidaan antaa harkitsematta ja vaihtoehto *en osaa sanoa* saattaa houkutella vastaajaa (Heikkilä 2014: 49.)

Kestävän kehityksen teemapäivän onnistumisen arvioimiseksi teetettiin palautekysely (liite 4) tapahtumaan osallistuneille. Palaute kerättiin anonyymisti osana opintojaksoa tapahtuman lopuksi Microsoft forms -kyselyllä. Alusta valikoitui helppokäyttöisyyden vuoksi, minkä lisäksi palvelu ei vaadi kirjautumista, joka helpottaa kyselyyn vastaamista. Alusta antaa myös vastauksista raportin välittömästi. Palautteen antaminen oli vapaaehtoista, ja palautteen anto oli mahdollista keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Palautteen raportti toimitettiin Metropolialle ja sitä käytetään hyödyksi tulevan opetus-suunnitelman suunnittelussa.

5.1 Palautekyselyn tulokset

Kysely koostui kymmenestä kysymyksestä. Suurin osa kysymyksistä oli strukturoituja eli suljettuja monivalintakysymyksiä. Suljetuissa kysymyksissä oli valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaaja sai valita eniten omaa kokemusta vastaavaan vaihtoehtoon.

Kyselyyn saatiin yhteensä 39 vastausta, joten lähes kaikki osallistujat vastasivat kyselyyn. Kyselyn mukaan suurin osa kyselyyn vastanneista (69 %) oli tyytyväisiä päivään, erittäin tyytyväisiä ja neutraaleja vastauksia oli yhtä monta ja tyytymättömiä oli vain muutama.

Osallistujilta kysyttiin mielenkiintoisinta ohjelmanumeroa. Lähes puolet vastaajista koki mielenkiintoisimmaksi ohjelmanumeroiksi Tomi Korhosen luennon Piiloksetin kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta, seuraavaksi eniten ääniä sai paneelikeskustelu ja loput äännet jakautuivat muiden ohjelmanumeroiden kesken.



Kuvio 1. Opiskelijoiden kokemus uuden oppimisesta

Osallistujilta kysyttiin, kuinka paljon he kokivat oppineensa tai oivaltaneensa uutta kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta päivän aikana. Suurin osa (72 %) koki oppineensa paljon uutta päivän aikana. Noin neljäsosa koki oppineensa vain vähän päivän aikana, muutama oli kokenut oppivansa erittäin paljon ja ”en juuri yhtään” -vaihtoehto ei saanut yhtään vastausta (kuvio 1). Lisäksi kysyttiin, uskoko vastaaja pystyvänsä hyödyntämään päivän sisältöä työelämässä tai opinnoissaan. Yli 70 % vastanneista oli sitä mieltä, että pystyy hyödyntämään oppimaansa sekä työelämässä että opinnoissa. Vain kaksi prosenttia oli sitä mieltä, että ei pysty hyödyntämään päivän sisältöä kummassakaan.

Osallistujilta kysyttiin myös, kokivatko he aikataulutuksen hyväksi. Vastausvaihtoehdot olivat Likertin asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä. Keskiarvioiksi tuli 4,3.

Osallistajat saivat myös antaa kokonaisarvosanan päivälle asteikolla 1–5. Keskiarvo tälle oli 3.77. Vastaajista 74 % oli sitä mieltä, että teemapäivä täytti heidän odotuksensa päivästä, 18 % vastasi *en ole varma* ja vain 8 % oli sitä mieltä, että teemapäivä ei täyttänyt odotuksia.

Lisäksi oli avoin kysymys, jossa kysyttiin, jäikö päivästä heidän mielestään puuttumaan jotakin. Kysymykseen saatiin muutamia vastauksia, joissa saatiin seuraavanlaista palautetta:

Ehkä kaipaisin vielä jonkun pienemmän yrityksen paneeliin, jotta kuuluisi pienemmän yrityksen ääntä ja mielipidettä

Olisin kaivannut itse tiedepuolen vahvempaa läsnäoloa, nyt kuultiin yksipuolisesti yritysedustajien näkökulmaa

Riippumattomat tahot. myös ihmisiä, joilla on oikeasti yrityksen liiketoiminnan suhteen valtaa olisi mukavaa olla paneelissa (grillattavaksi)

Vielä viimeiseksi oli kohta avoimelle palautteelle, johon sai halutessaan kirjoittaa kommentteja tai ajatuksia päivästä. Kommentteja tuli paljon, ja joukossa oli myös hyvin rakentavia vastauksia:

Päivä avasi paljon ristiriitaisuuksia ja kognitiivisia dissonansseja. En saanut eväitä, mutta sain perspektiiviä. Kaikki olivat mainospuheita ja myivät omaa vihreyttään. Ärsytti, mutta ärsytys avaa ajatuksia

Kiitos! Mukava päivä ja kiva, kun oli erilaisia ja ei yrityksiä vieraana.

Järjestäjälle ei mitään negatiivista, enemmän harmitti, kun ei saanut niin paljon konkreettisia asioita kuin toivoi, esitykset olivat vain mainospuheita ja ymmärrän että yritys on yritys ja pakko saada rahaa, harmittaa vaan.

Kiitos päivästä! Tässä vaiheessa opintoja ja ”pelkkänä” optometreriopiskelijana kestävyys erityisesti optisella alalla tuntuu melko kaukaiselta ja sellaiselta mihin ei itse pysty vaikuttamaan. Opin kuitenkin paljon esim. siitä mitä mahdollisuuksia yrityksillä on edistää omaa vastuullisuuttaan. Lisäksi jäin pohtimaan omaa myymälätyöskentelyäni ja sitä, voisinko sen kautta auttaa asiakkaita tekemään ekologisempia valintoja. :)

5.2 Palautteen analysointi

Palautelomakkeeseen saatiin 39 vastausta, mikä vastasi odotuksia. Palautekyselyn mukaan osallistajat olivat kokonaisuudessaan tyytyväisiä kestävän kehityksen teemapäivään. Päivän mielenkiintoisimmaksi ohjelmanumeroksi palautteen mukaan nousi Tomi Korhosen luento Piiloksetin kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta. Toiseksi

eniten ääniä sai paneelikeskustelu. Avoimen palautteen perusteella siihen olisi toivottu enemmän riippumattomia tahoja ja ihmisiä, joilla on valtaa yrityksen liiketoimintaan. Loput äänet jakautuivat muiden osallistujien kesken. Kaikki päivän ohjelmanumerot saivat ääniä, joten jokaiselle ohjelmalle löytyi kohdeyleisö.

Avointa palautetta antoi noin 30 % kyselyyn vastanneista. Palaute oli pääosin positiivista. Kritiikkiä tuli yrityksen mainosmaisista puheista ja lisäksi olisi kaivattu enemmän toiminnallista tekemistä. Palautteen perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että tapahtuma oli kokonaisuudessaan onnistunut. Palaute kertoo siitä, että päivä herätti ajatuksia, mikä oli teemapäivän tavoite.

6 Pohdinta

Opinnäyteyön tarkoituksena oli lisätä tietoutta kestävästä kehityksestä optometrian alalla järjestämällä tapahtuma toisen ja kolmannen lukukauden optometristiopiskelijoille. Tapahtuman tavoitteena oli tuoda kestävä kehitys osaksi opintoja sekä herättää ajatuksia aiheesta, tuoda työelämän edustajat lähemmäksi opiskelijoita ja lisätä yhteishenkeä opiskelijoiden välillä. Tapahtuma tuotettiin yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkinto-ohjelman kanssa ja se oli osa opintojaksojen Silmien yhteisnäkö ja Optiikka ja optometrian sovellukset opetusta. Toiminnallisen opinnäyteyön tuotoksena oli kestävä kehityksen teemapäivän suunnittelu ja järjestäminen. Teoreettinen viitekehys koostui kestävä kehityksen ja kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän teoriasta sekä kestävä kehityksen teemapäivän järjestämisestä.

Kestävä kehityksen teemapäivä järjestettiin 31.1.2024 Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella. Päivä koostui kolmesta luennosta, workshopista ja optisen alan edustajien paneelikeskustelusta. Luennoitsijoina oli Metropolian kehitysjohtaja sekä kaksi optisen alan yrityksen edustajaa kertomassa miten heidän edustamassaan yrityksessä otetaan huomioon kestävä kehitys ja vastuullisuus. Workshop keskittyi kestävään kehitykseen, ja se pidettiin shared the ice-cream menetelmällä, jossa ensin keskustelua aiheen ympärillä käytiin pienryhmissä, minkä jälkeen ryhmien keskustelujen pääkohdat jaettiin koko ryhmän kesken. Päivä huipentui optisen alan edustajien paneelikeskusteluun, joka keskittyi kestävään kehitykseen optisella alalla. Tapahtuman aikana opiskelijoiden käytössä oli Mentimeter- palvelu, johon he saivat laittaa panelisteille kysymyksiä ja ajatuksia, joita kestävä kehitys heissä herätti. Lisäksi teetettiin sähköinen palautekysely päivän lopuksi.

Tapahtumasta saadun palautteen perusteella kestävän kehityksen teemapäivälle oli tarve. Suurin osa palautekyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että päivän aikana opittua pystyy hyödyntämään opintojen aikana sekä työelämässä. Palaute oli pääosin positiivista ja sen mukaan tapahtuma oli onnistunut. Avoimen palautteen perusteella päivä herätti ajatuksia opiskelijoissa, mikä oli yksi tapahtuman tavoitteesta.

Kestävän kehityksen teemapäivän järjestäminen sujui pääosin suunnitelmien mukaan. Yhden luennoitsijan pois jääminen viime hetkellä loi hieman haasteita, mutta hyvän aikataulutuksen vuoksi korvaava ohjelmanumero saatiin sijoitettua ohjelmaan nopealla aikataululla. Tapahtuman järjestäminen yhden järjestäjän voimin oli ajoittain hieman haastavaa ja työllisti enemmän kuin oli ajateltu. Ideointi olisi ollut helpompaa ja tehokkaampaa, mikäli mukana olisi ollut toinen henkilö, jonka kanssa ideoida ja kehittää tapahtumaa vieläkin laajemmaksi. Koko tapahtuma järjestettiin yhdessä tilassa, joten luennoitsijoiden vastaanotto ja tapahtuman organisointi oli helpompaa kuin se olisi ollut usean eri tilan välillä.

Luennoitsijoiden ja panelistien kontaktointi aloitettiin noin puoli vuotta ennen tapahtuman ajankohtaa, mikä antoi yrityksille hyvin aikaa sopivan edustajan valintaan. Osallistujia saatiin jokaisesta toivotusta yrityksestä.

Jatkotutkimusehdotuksena ehdotan uuden, laajemman kestävään kehitykseen keskittyvän tapahtuman järjestämistä koko optometrian tutkinto-ohjelmalle. Tämä tapahtuma rajattiin toisen ja kolmannen lukukauden optometristiopiskelijoille, joten tulevaisuudessa tapahtumaan voisivat osallistua kaikki optometrian tutkinto-ohjelman opiskelijat. Tapahtumassa voisi näkyä suurten yritysten lisäksi pienempien optikkoliikkeiden edustajia sekä enemmän puolueettomia näkökulmia antavia tahoja, jotta näkökulmaa saataisiin laajennettua. Tämä tuli esiin opiskelijoilta saadusta palautteesta. Lisäksi palautteissa toivottiin enemmän toiminnallista ohjelmaa, joten seuraavaan tapahtumaan voisi järjestää enemmän opiskelijoita osallistavaa ohjelmaa. Esimerkiksi torin kaltainen tapahtuma, jossa olisi erilaisia työpajoja, voisi olla toimiva. Kestävä hyvinvointi rajautui tästä opinnäytetyöstä kokonaan pois aiheen laajuuden vuoksi, joten sen voisi myös ottaa osaksi tapahtumaa.

Tapahtuman jälkivaiheeseen kuului palautteen keräämisen ja analysoinnin lisäksi kiitosten välittäminen osallistujille. Tämän tapahtuman jälkeen lähetettiin luennoitsijoille kiitosviesti sekä tapahtumassa otettuja valokuvia sähköpostitse, lisäksi esiintyjiltä ky-

syttiin ja saatiin lupa nimen mainitsemiseen opinnäytetyössä. Kerätty palaute analysoitiin, minkä jälkeen se ja Mentimeteriin esille tulleet ajatukset jaettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun optometrian tutkintovastaavalle.

Lähteet

About Earth Overshoot Day. Global Footprint Network. <<https://overshoot.footprintnetwork.org/about-earth-overshoot-day/>>. Viitattu 22.3.2024

Auvinen, Pekka & Asikainen, Eveliina & Hakonen, Anu & Marjanen, Päivi & Risku, Pekka & Silvennoinen, Saija 2022. Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2022/Kompetenssit/Suositus%20ammattikorkeakoulujen%20yhteisiksi%20kompetensseiksi.pdf?_t=1642539572>. Viitattu 26.3.2024

CooperVision a. Sosiaalinen vastuu. <<https://coopervision.fi/coopervisionista/sosiaalinen-vastuu>>. Viitattu 29.3.2024

CooperVision b. Olemme tehneet kertakäyttölinsseistämme muovineutraaleja Plastic Bankin kanssa tekemämme yhteistyön avulla. <<https://coopervision.fi/coopervisionista/coopervision-sustainability/plastic-neutral>>. Viitattu 29.3.2024

Ecological footprint. Global Footprint Network. <<https://www.footprintnetwork.org/our-work/ecological-footprint/>>. Viitattu 20.2.2024.

Euroopan parlamentti 2023. Mitä kiertotalous on ja miksi sillä on merkitystä? Kiertotalous. <<https://www.europarl.europa.eu/topics/fi/article/20151201STO05603/mita-kiertotalous-on-ja-miksi-silla-on-merkitysta>>. Viitattu 30.3.2024

Flinkkilä, Saija 2024. Tutkintovastaava, Optometrian tutkinto-ohjelma. Helsinki. Sähköpostihaastattelu 25.3.2024.

Heikkilä, Tarja 2014. Tilastollinen tutkimus. 9. painos. Edita Publishing Oy.

Huhtaniska, Tytti & Tirronen, Johanna 2019. Fakta ja fiilistä tapahtumatuottajalle. 9 uudistettu painos. E-Kirja. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Härmä, Tomas & Nasib, Nea 2024. Kestävän kehityksen keskeiset käsitteet. Kestävä tulevaisuus. Opetushallitus. <<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/kestavan-kehityksen-keskeiset-kasitteet>>. Viitattu 30.3.2024

Kananen, Jorma 2016. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Suomen Yliopistopaino Oy.

Kostamo, Pipsa & Airaksinen, Tiina & Vilka, Hanna 2022. Kirjoita itsesi asiantuntijaksi: Opas toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Helsinki: Art House Oy.

Metropolia 2023. Metropolia edistää YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. <<https://www.metropolia.fi/fi/metropoliaista/ajankohtaista/uutiset/metropolia-edistaa-ykn-kestavan-kehityksen-tavoitteita>>. Viitattu 30.3.2024

Metropolia 2017. Turvallisuus ja riskienhallintapalvelut. Muokattu 2.1.2023. Viitattu 30.3.2024

Piiloset. Vastuullisuus. <<https://piiloset.fi/meista/vastuullisuus/>>. Viitattu 23.3.2024

Ruuskanen, Tuuli-Elina & Vasell, Kati 2021. Juontamisen oppikirja. 1. painos. Value Books Oy.

Suomen Riskienhallintayhdistys. Mitä ovat riskit? <<https://pk-rh.fi/riskienhallinta/mita-ovat-riskit.html>>. Viitattu 10.3.2024

Suomen YK-liitto. kestävä kehitys – historiaa ja toiminnan taustoja. Kestävä kehitys. <<https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys/kestava-kehitys-historiaa-ja-toiminnan-taustoja>>. Viitattu 19.5.2023

Suomen ympäristökeskus, Syke 2022. Kestävä kulutus. Kestävä kierto- ja biotalous. Päivitetty 8.5.2023. <<https://www.ymparisto.fi/fi/kestava-kierto-ja-biotalous/kestava-kulutus>>. Viitattu 12.3.2024

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2021. Sosiaalisesti kestävä kehitys. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/tavoitteet/sosiaalisesti-kestava-kehitys>>. Viitattu 19.5.2023

Toiskallio, Totti 2023. Suomen ylikulutuspäivä on tänään – Ylitämme kestävän kulutuksen rajat noin nelinkertaisesti. <<https://wwf.fi/uutiset/2023/08/maailman-ylikulutuspäivä-on-tanaan-suomen-osuus-ylikulutuksesta-huomattavasti-keskiarvoa-suurempi/>>. Viitattu 29.3.2024

Ulkoministeriö a. Agenda 2030 – Kestävän kehityksen tavoitteet. Vastuualueet. Kehityspoliikka ja kehitysyhteistyö. <<https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>>. Viitattu 20.2.2024

Ulkoministeriö b. Mediapankki. <<https://mediabank.finland.fi//DXQf8r7DHrV2/f/7nws>>. Viitattu 14.3.24

Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Wallo, Helena & Häyrinen, Eija 2022. Tapahtuma on tilaisuus – Tapahtuman suunnittelu ja toteutus. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Ympäristöministeriö 2023. Mitä on kestävä kehitys? Vastuualueet. Luonto ja vedet. <<https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>>. Viitattu 20.02.2024

Kutsukirje luennoitsijoille

Hei!

Olen Anna Santala, viimeisen vuoden optometristiopiskelija Metropolia Ammattikorkeakoulusta ja järjestän opinnäytetyönäni kestävän kehityksen teemapäivän ensimmäisen ja toisen vuoden optometristiopiskelijoille tammikuussa 2024.

Päivän aikana on 2-3 aiheeseen liittyvää luentoa, työpajoja opiskelijoille sekä optisen alan toimijoiden paneelikeskustelu.

Tapahtuma järjestetään Metropolia Myllypuron tiloissa keskiviikkona 31.1.2024 kello 9–15.

Olisiko sinulla tai kolleegallasi ollut mahdollisuus tulla pitämään noin. 20–30 minuutin mittainen luento *Yrityksen nimi* vastuullisuudesta?

Opinnäytetyötäni ohjaavat Metropoliaassa optometrian lehtorit Saija Flinkkilä, Kajsa Sten ja Johanna Valtanen (etunimi.sukunimi@metropolia.fi).

Jos kaipaat lisätietoa ethän epäröi ottaa yhteyttä!

Mukavaa syksyä!

Ystävällisin terveisin

Anna Santala

Kutsukirje panelisteille

Hei!

Olen Anna Santala, viimeisen vuoden optometristiopiskelija Metropolia Ammattikorkeakoulusta ja järjestän opinnäytetyönäni kestävän kehityksen teemapäivän ensimmäisen ja toisen vuoden optometristiopiskelijoille tammikuussa 2024.

Päivän aikana on 2–3 aiheeseen liittyvää luentoa, työpajoja opiskelijoille sekä optisen alan toimijoiden paneelikeskustelu, jonka tarkoituksena on saada aikaan hyvää keskustelua siitä, mitä kestävyys on optisella alalla.

Tapahtuma järjestetään Metropolia Myllypuron tiloissa keskiviikkona 31.1.2024 kello 9–15.

Löytyisikö teidän yrityksestänne henkilö, jolla olisi mielenkiintoa ja mahdollisuus osallistua paneelikeskusteluun aiheesta kestävä kehitys optisen alan liikkeissä?

Opinnäytetyötäni ohjaavat Metropoliaassa optometrian lehtorit Saija Flinkkilä, Kajsa Sten ja Johanna Valtanen (etunimi.sukunimi@metropolia.fi).

Jos kaipaat lisätietoa ethän epäröi ottaa yhteyttä.

Mukavaa syksyä!

Ystävällisin terveisin

Anna Santala

Aikataulu

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMAPÄIVÄ 2024

Aikataulu

9:00-10:00	Tervetuloa & Metropolian kestävä kehitys, Eeva Viitanen
10:00-10:30	TAUKO
10:30-11:00	Luento Piiloset, Tomi Korhonen
11:00-11:30	Luento Cooper Vision, Cindy Spiel Williams Etä
11:30-12:30	LOUNAS
12:30-13:30	Workshop Tricia Cleland Silva
13:30-13:45	TAUKO
13:45-14:45	Paneelikeskustelu
14:45-15:00	Läpikäynti ja lopetus



Palautelomake

Kestävän kehityksen teemapäivä 31.1.2024

Toivon teidän vastaamaan kyselyyn koskien Kestävän kehityksen teemapäivää. Tuloksia käytetään tapahtuman onnistumisen arvioinnissa. Vastaajat pysyvät anonyymeinä, joten etään kirjoita vastauksiin henkilötietojasi. Kyselyn tulokset analysoidaan opinnäytetyön raportissa eikä vastaajia voi tunnistaa.

* Pakollinen

1. Ryhmäni *

- 23K
- 23S
- Muu

2. Miten tyytyväinen olit kokonaisuudessaan päivään *

- Erittäin tyytyväinen
- Tyytyväinen
- En tyytyväinen enkä tyytymätön
- Erittäin tyytymätön

3. Mikä ohjelmanumeroista oli mielestäsi mielenkiintoisin *

- Metropolian kestävän kehityksen työ
- Piiloset, Tomi Korhonen
- Cooper Vision, Cindy Spiel Williams
- Paneelikeskustelu
- Work shop, Tricia Cleland Silva

4. Kuinka paljon koet oppineesi/oivaltaneesi uutta kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta päivän aikana *

- Erittäin paljon
- Paljon
- Vähän
- En juuri yhtään

5. Uskotko, että pystyt hyödyntämään päivän sisältöä opinnoissasi tai työelämässä *

- Molemmissa
- Vain opinnoissa
- Vain työelämässä
- En kummassakaan
- En halua vastata

6. Päivä oli aikataulutettu hyvin *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

7. Täyttikö teemapäivä odotuksesi

- Kyllä
- Ei
- En ole varma

8. Konaisarvosana päivälle *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

9. Jäikö mielestäsi jotain puuttumaan päivästä?

10. Avoin palaute